

Med avseende å de i 5 § uppställda olika betingelserna för låns erhållande vill riksdagen framhålla, att sparviljan torde kunna anses ådagalagd icke blott genom företeende av sparbanksbok eller dylikt bevis från bank utan också på annat sätt exempelvis genom att sökandena styrka sig äga tillgodohavanden i egnahemsföretag eller kooperativ förening.

Med bifall till förevarande proposition har riksdagen *dels* till bidrag till *propaganda för planmässigt sparande* för budgetåret 1937/1938 under femte huvudtiteln anvisat ett anslag av 10,000 kronor; *dels* till *Bosättningslånenämnder och ortsombud m. m.* för budgetåret 1937/1938 under femte huvudtiteln anvisat ett förslagsanslag av 30,000 kronor, *dels* till *Ersättning för bestyr med statens bosättningslån* för samma budgetår under femte huvudtiteln anvisat ett förslagsanslag av 12,000 kronor, *dels* beslutat, att en statlig utlåningsfond, benämnd *Statens bosättningslånefond*, skall inrättas, *dels* medgivit, att lån ur nämnda fond må utlämnas i huvudsaklig överensstämmelse med de grunder som av departementschefen förordats, *dels ock* såsom kapital för fonden anvisat för budgetåret 1937/1938 under Utgifter för kapitalökning rubriken »Statens utlåningsfonder» ett reservationsanslag av 2,000,000 kronor, därav 1,500,000 kronor att utgå av lånemedel.

Stockholm den 4 juni 1937.

Med undersåtlig vördnad.

Nr 389.

Godkänd av första kammaren den 4 juni 1937.

Godkänd av andra kammaren den 4 juni 1937.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till länsstyrelserna för budgetåret 1937/1938 jämte i ämnet väckta motioner.

(Statsutskottets utlåtande nr 162.)

Till KONUNGEN.

I propositionen, nr 1, angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1937/1938 har Kungl. Maj:t under femte huvudtiteln, innefattande anslagen till socialdepartementet, föreslagit riksdagen (punkt 146) att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, till Länsstyrelserna: Avlöningar för budgetåret 1937/1938 beräkna ett förslagsanslag av 5,500,000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i en den 5 mars 1937 dagtecknad proposition, nr 178, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över social-ärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för länsstyrelserna, att tillämpas från och med den 1 januari 1938, dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för länsstyrelserna, att tillämpas under budgetåret 1937/1938, dels ock till Länsstyrelserna: Avlöningar för budgetåret 1937/1938 anvisa ett förslagsanslag av 5,150,000 kronor.

I samband med Kungl. Maj:ts förevarande förslag har utskottet till behandling förehåft

dels två inom riksdagen väckta likalydande motioner, I: 254 och II: 477, vari bland annat hemställts, att riksdagen måtte besluta tillerkänna ordinarie landskanslistor och landskontorister ävensom icke-ordinarie sådana med 5 års stadigvarande tjänstgöring en tillfällig löneförbättring av 300 kronor per år, samt uttala angelägenheten av att eventuellt ytterligare utredning i lönespörsmålet i fråga företages så skyndsamt som möjligt och att den icke får föranleda en fortsatt förhandenvaro av de onormala löne- och beföringsförhållanden, som för närvarande förefinnas vid länsstyrelserna,

dels ock motionen I: 256, vari hemställts, att riksdagen ville hemställa, att frågan om behörighetsvillkor för erhållande av högre tjänster inom statsförvaltningen göres till föremål för skyndsamt utredning, som bör syfta till en i möjligaste mån enhetlig reglering av statsförvaltningens rekryterings- och utbildningsfrågor, samt att kompetensvillkoren för högre befattningar å landskontoren i avbidan på denna utredning lämnas oförändrade.

Den nuvarande länsstyrelseorganisationen tillkom år 1918. Under den tid, som därefter förflutit, har utvecklingen medfört en oavlåtligt stegrad arbetsbörda för länsstyrelserna. Härigenom har självfallet icke kunnat undvikas, att organisationen utsatts för påfrestningar, som blottat brister av mer eller mindre allvarlig art. Det framlagda förslaget avser att i görligaste mån råda bot för dessa.

De riktlinjer för omorganisationen, som av departementschefen uppdragits, hava icke givit riksdagen anledning till erinran. Då emellertid åtgärderna i fråga till övervägande delen äro av administrativ natur, har riksdagen ansett sig sakna anledning att upptaga dem till utförligare granskning. Riksdagen har endast velat framhålla angelägenheten av att vid organisationens genomförande tillses, att alla berättigade intressen på snabb och säker handläggning av förkommande ärenden tillgodoses samt att allmänhetens förtroende och tillit för länsstyrelserna vidmakthålles.

En detalj i det framlagda organisationsförslaget anser sig riksdagen dock böra närmare uppehålla sig vid, nämligen frågan om de kompetenskrav, som böra uppställas för erhållande av anställning såsom föredragande å landskontor. Departementschefen förordar härutinnan i överensstämmelse med länsstyrelseutredningens förslag, att med juris kandidatexamen i kompetenshänseende likställes statsvetenskaplig-juridisk examen. Såvitt riksdagen kun-

nat finna synes det tillfyllest, att sistnämnda examen uppställas såsom minimumkrav å föredragande å landskontoren. Riksdagen delar sålunda icke de i motionen I: 256 uttryckta farhågorna. Den i motionen väckta tanken på en allmän översyn av behörighetsvillkoren för erhållande av högre tjänster inom statsförvaltningen finner riksdagen däremot beaktansvärd, icke minst med hänsyn till att därigenom skulle kunna uppnås en enhetlig reglering av statsförvaltningens rekryterings- och utbildningsfrågor. Riksdagen förväntar fördenskull, att Kungl. Maj:t uppmärksammar ifrågasvarande spörsmål.

Antalet länsassessorstjänster å ordinarie stat skall enligt Kungl. Maj:ts förslag bibehållas oförändrat. Däremot föreslås inrättandet av 7 extra ordinarie assessorstjänster med placering i lönegraden B 27. Dessa tjänster äro avsedda för landskanslierna och landskontoren vid länsstyrelserna i Stockholms, Malmöhus samt Göteborgs och Bohus län ävensom för landskontoret i Västernorrlands län. I övrigt föreslås inrättandet av bland annat 2 länsnotariatstjänster av 1:a klass och 18 dylika tjänster av 2:a klass. Nämnda tjänster motsvara till antalet de av länsstyrelseutredningen föreslagna 27 assessorerna av 2:a klass. Den arbetsbörda, som åvilar omförmälda länsstyrelser, synes riksdagen motivera, att assessorstjänster där inrättas. Att desamma upptagas såsom extra ordinarie har ej heller givit riksdagen anledning till erinran. Riksdagen har emellertid kommit till den uppfattningen, att vid landskanslierna i Stockholms och Malmöhus län bör inrättas ytterligare en dylik tjänst i utbyte mot en av de för dessa län föreslagna länsnotariatstjänsterna av 1:a klass. Den relation beträffande arbetsbördan, som förefinnes de olika länen emellan, synes riksdagen vidare tala för att jämväl å landskanslierna vid envar av länsstyrelserna i Älvsborgs, Västernorrlands och Norrbottens län inrättas en extra ordinarie assessorstjänst i stället för där föreslagna ordinarie länsnotarier av 2:a klass.

För landskanslistor och landskontorister föreslås oförändrad löneställning. Såsom skäl härför har angivits pågående utredningar rörande omorganisation av åklagar- och uppborrdsväsendet. Riksdagen har icke kunnat undgå att finna det beklagligt, att spörsmålet om ifrågasvarande befattningshavares löneplacering icke kunnat bringas till en lösning. Skulle ytterligare uppskov av mera avsevärd omfattning bliva erforderligt, anser riksdagen därför rimligt, att avlöningsförstärkning i en eller annan form beredes de befattningshavare, som hava den längsta tjänstgöringstiden. Det synes riksdagen emellertid icke lämpligt, att riksdagen på sätt i motionerna I: 254 och II: 477 ifrågasatts utan vidare tillerkänner landskanslistor och landskontorister med fem års stadigvarande tjänstgöring en löneförbättring av 300 kronor per år. Frågan häröfver är nämligen av den art, att den först bör efter erforderlig utredning bliva föremål för Kungl. Maj:ts prövning. I detta sammanhang vill riksdagen i anslutning till departementschefens uttalande framhålla, att vid ett ställningstagande till berörda avlöningsfrågor bör övervägas, huruvida icke de uppgifter, som åvila landskanslistor och landskontorister, i viss utsträckning kunna överflyttas å befattningar av kansliskrivar- och kontoristgrad.

Vid prövningen av medelsbehovet för avlöande av försvarsassistenter har inom riksdagen uppmärksamrats, att medel för avlöande av dylik assistent

icke beräknats under överståthållarämbetets avlöningsanslag. Då det upplysts, att försvarsassistent torde komma att anställas jämväl vid ämbetet, synes hinder icke böra möta för Kungl. Maj:t att under nästa budgetår anlita länsstyrelsernas avlöningsanslag för ändamålet. Någon anslagshöjning på grund härav påkallas icke.

Kungl. Maj:ts förslag i här ej särskilt omförmälda delar har icke givit riksdagen anledning till erinran. Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen i anledning av Kungl. Maj:ts förslag

delvis godkänt följande personalförteckning för länsstyrelserna, att tillämpas från och med den 1 januari 1938:

Personalförteckning.
Tjänstemän å ordinarie stat.

L ä n	Löne- grad B 30		Löne- grad B 27	Löne- grad B 24		Löne- grad B 21		Löne- grad B 15		Löne- grad B 7		Löne- grad B 5	Löne- grad B 4
	Lands- sekreterare	Lands- kamrerare	Läns- assessor	Läns- notarie av 1:a klass	Läns- bokhållare av 1:a klass	Läns- notarie av 2:a klass	Läns- bokhållare av 2:a klass	Lands- kanslist	Lands- kontorist	Förste expe- ditionsvakt	Kansli- biträde	Expedi- tionsvakt	Kontors- biträde
Stockholms	1	1	2	1	1	2	1	12	6	1	5	3	12
Uppsala	1	1	2	1	1	—	—	4	4	1	2	1	2
Södermanlands .	1	1	2	1	1	1	—	5	4	1	2	1	3
Östergötlands ..	1	1	2	1	1	1	1	7	5	1	2	1	6
Jönköpings	1	1	2	1	1	1	1	6	4	1	2	1	3
Kronobergs	1	1	2	1	1	—	—	4	4	1	2	1	2
Kalmar	1	1	2	1	1	1	1	5	4	1	2	1	4
Gotlands	1	1	—	1	1	—	—	1	2	1	2	1	1
Blekinge	1	1	2	1	1	—	—	3	4	1	2	1	2
Kristianstads...	1	1	2	1	1	1	1	4	4	1	2	1	3
Malmöhus	1	1	2	1	1	2	1	8	6	1	4	3	10
Hallands	1	1	2	1	1	—	—	3	3	1	2	1	2
Göteb. o. Bohus	1	1	2	1	1	2	1	8	5	1	4	2	8
Älvsborgs	1	1	2	1	1	1	2	7	4	1	2	1	5
Skaraborgs.....	1	1	2	1	1	1	—	4	4	1	2	1	4
Värmlands.....	1	1	2	1	1	1	1	6	4	1	2	1	3
Örebro	1	1	2	1	1	1	—	5	4	1	2	1	3
Västmanlands..	1	1	2	1	1	—	—	4	4	1	2	1	3
Kopparbergs ...	1	1	2	1	1	1	1	6	4	1	2	1	5
Gävleborgs.....	1	1	2	1	1	1	1	6	4	1	2	1	5
Västernorrlands	1	1	2	1	1	1	1	7	5	1	3	1	6
Jämtlands	1	1	2	1	1	1	—	5	4	1	2	1	3
Västerbottens ..	1	1	2	1	1	1	1	5	4	1	2	1	5
Norrbottens....	1	1	2	1	1	1	1	5	4	1	2	1	3

Tjänstemän å övergångsstat.		Lönegrad
Befattning		
1 länsbokhållare av 2:a klass (Malmöhus län).....		B 21
1 skrivbiträde (Jönköpings län)		B 2

Anm.: En av de å ordinarie stat upptagna kontorsbiträdesbefattningarna vid länsstyrelsen i Jönköpings län skall hållas obesatt, så länge det å övergångsstat uppförda skrivbiträdet kvarstår i tjänst;

dels godkänt följande avlöningsstat för länsstyrelserna, att tillämpas under budgetåret 1937/1938:

Avlöningsstat.		
1. Avlöningar till landshövdingarna, <i>förslagsvis</i>	kronor	478,500
Avlöningsstat.		
1 landshövding (i Malmöhus län).....	kronor	23,500
1 landshövding (i Göteborgs och Bohus län).....	»	23,500
1 landshövding	»	21,000
21 landshövdingar	»	441,000
	kronor	509,000
Avgå: pensionsavdrag, <i>förslagsvis</i>	»	30,500
	kronor	478,500
2. Avlöningar till övriga tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	»	3,091,000
3. Avlöning till en lantränmästare å övergångsstat:		
a. Lön.....	kronor	2,500
b. Ålderstillägg	»	500
c. Tjänstgöringspenningar	»	1,300
		4,300
4. Avlöningar till övriga tjänstemän å övergångsstat, <i>förslagsvis</i>	»	4,600
5. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t:		
a. Ersättning till sakkunniga till biträde vid utredningar m. m.	kronor	10,000
b. Ersättning till för svarsassistenter, <i>förslagsvis</i>	»	60,000
		70,000
6. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:		
a. Grundavlöningar m. m.	kronor	1,268,000
b. Avlöningsförhöjningar m. m., <i>förslagsvis</i>	»	66,000
		1,334,000
7. Särskilda löneförmåner till ordinarie och icke-ordinarie tjänstemän:		
a. Avlöningsförstärkning till landssekreterare och landskamrerare.....	kronor	124,000
b. Provisoriskt dyrortstillägg m. m., <i>förslagsvis</i>	»	42,600
		166,600

Summa förslagsanslag kronor 5,149,000

dels ock till Länsstyrelserna: Avlöningar för budgetåret 1937/1938 anvisat ett förslagsanslag av 5,149,000 kronor.

Stockholm den 4 juni 1937.

Med undersätlig vördnad.

Stockholm 1937. Kungl. Boktryckeriet, P. A. Norstedt & Söner.